

STEM²MARK
MARKETINGOVÝ VÝZKUM JE DIALOG

UNICEF: Závěti

červen 2019

unicef

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

Darování ze závěti

Přestože obecně (u druhých lidí) lidé nad 50 let darování ze závěti chápou, pokud dojde na ně samotné, **pouze minimum** z nich **zamýšlí dar do závěti zahrnout**. Podpora humanitárních organizací, prostřednictvím závěti je tedy nízká (pouze 29 % respondentů, kteří mají nebo budou mít závěť, by zvažovalo příspěvek nějaké organizaci, 5 % by pak uvažovalo přímo o organizaci UNICEF). **Darování** podle většiny dotázaných není pro každého a **je podmíněno zejména vztahy v rodině a velikostí majetku**.

Stejně tak samotné sepsání závěti se odvíjí od rodinných vztahů - lidé, kteří se obávají sporů mezi pozůstalými, ji chtějí sepsat častěji. Celkově má **závěť v plánu přibližně polovina lidí nad 50 let, ostatní ji odmítají** a raději vypořádají majetek ještě za života nebo vše nechají na dohodě dědiců. Mnozí tuto otázku ještě vůbec neřešili.

*Dle očekávání je **darování v závěti pozitivněji vnímáno lidmi, kteří (alespoň pasivně) podporují charitativní organizace.***

unicef

Nezahrnuli/nezahrnou
dar do závěti | 27%

Majetek
převедou
ještě za života
| 15%

Možná
zahrnou,
ještě neví
| 18%

Zahrnuli/zahrnou
dar do závěti
| 2%

Ještě neví,
jak věci
vypořádají | 19%

Nechají to
na notáři
a dědicích
| 18%

Mají sepsanou závěť nebo
ji sepsat plánují (47 %)

Nemají sepsanou závěť
ani to neplánují (53 %)

Plánovaný způsob vypořádání majetku po smrti
Všichni respondenti, n=507

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

Dobročinnost

Znalost charitativních a humanitárních organizací je mezi seniory vysoká. Spontánně si některou vybaví 8 lidí z 10, podpořeně zná nějakou prakticky každý. Z vybraných organizací je **nejznámější Červený kříž**, dále Lékaři bez hranic, SOS dětské vesničky a UNICEF.

Většina respondentů zaujímá k těmto organizacím pozitivní postoj a řadí se mezi tzv. přispěvatele. Častěji jde o lidi s vysokoškolským vzděláním a ženy. Tzv. odmítači se naopak častěji rekrutují z mužů a lidí bez maturity.

Více než čtyři pětiny (84 %) dotázaných už někdy přispěly na dobročinné účely, aktuálně do některé z charitativních organizací přispívá třetina.

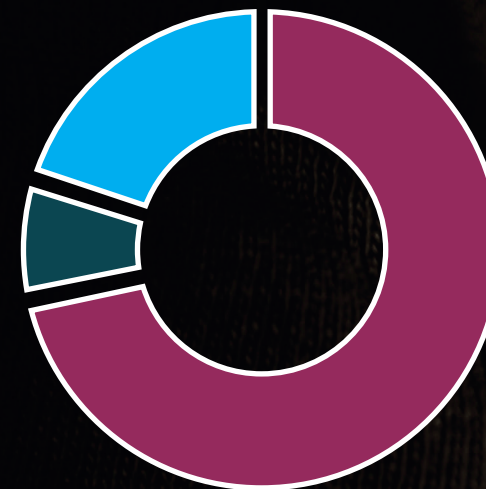

unicef

Pasivní podporovatelé | 8%

Odmítači | 20%

Přispěvatelé | 72%

V současnosti přispívají nebo přispívali v minulosti a udělali by to znovu

Neplánují přispívat, buď nikdy nepřispívali, nebo ano, ale už by to neudělali

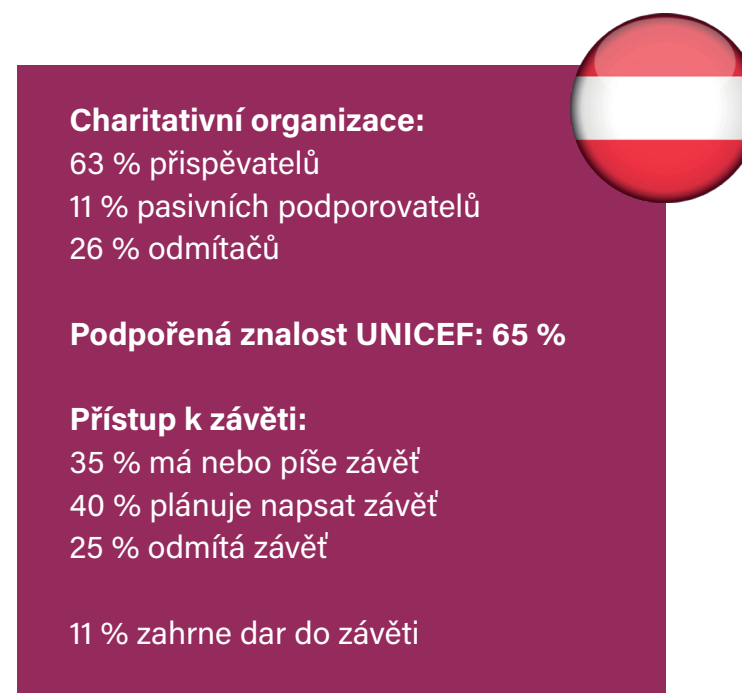
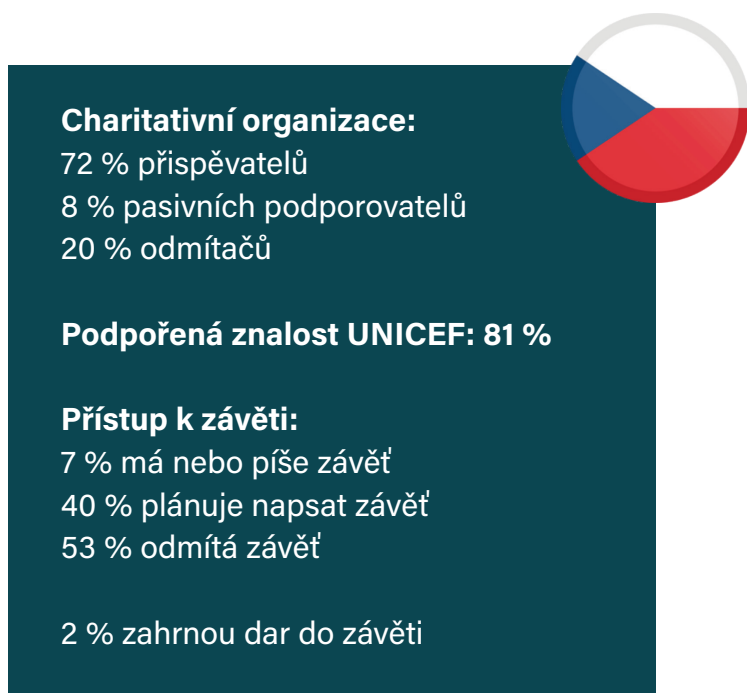
Ještě nepřispívali, ale přemýšlejí nad tím nebo se sami považují za podporovatele

Když přemýšlíte o charitativních organizacích, které z následujících tvrzení nejlépe vystihuje Váš názor?
Všichni respondenti, n=507

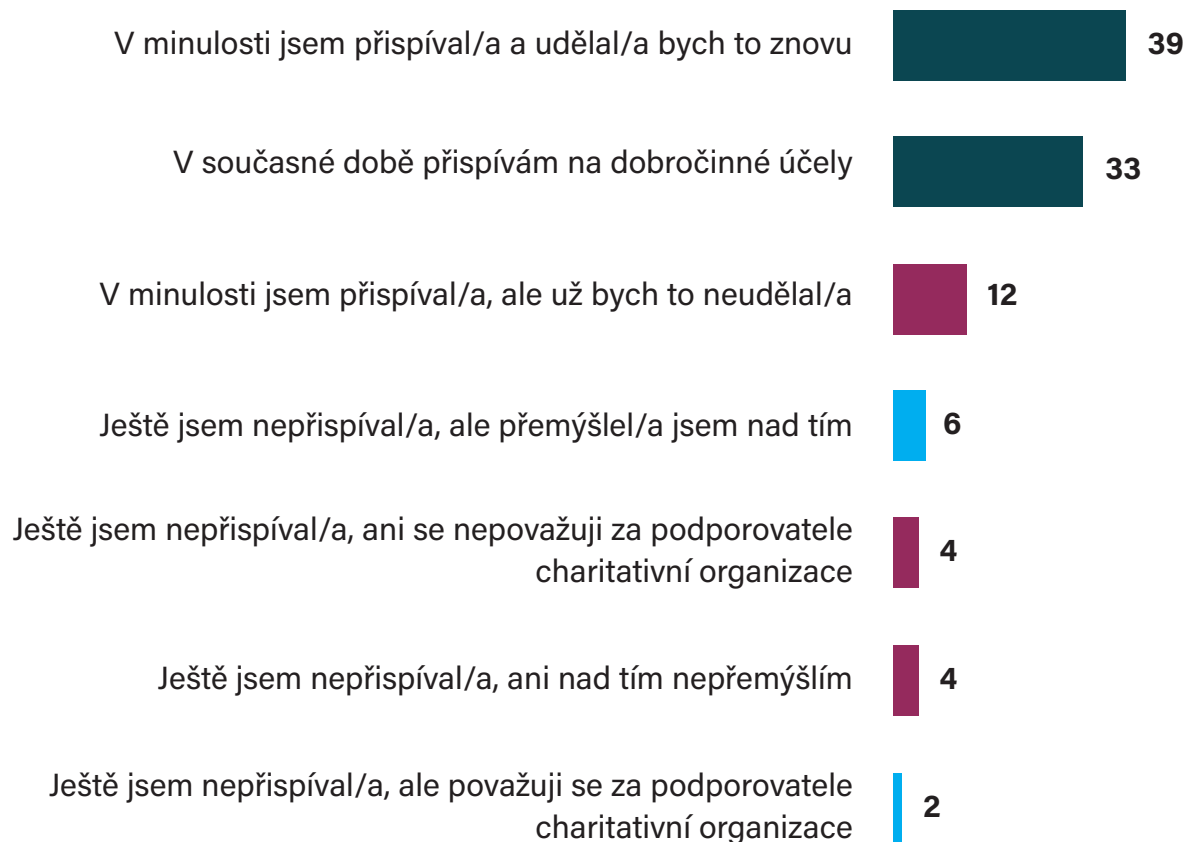
ČESKO VS. RAKOUSKO

Češi ve věku nad 50 let jsou větší dobrodinci a oproti těm z Rakouska jich více podporuje charitativní organizace. Rovněž **vykazují vyšší znalost UNICEF**.

Rakušané si zase více potrpí na závěti – závěť si tu zřizuje 5krát více lidí starších 50 let než v Čechách. V závětech také Rakušané častěji než Češi myslí na dobročinnost.

CHARITA MÁ PODPORU, ALE MNOHDY JEN PASIVNÍ

72%

Přispěvatelé

Lidé s VŠ vzděláním,
lidé s malými úsporami,
rodiče, spíše ženy

8%

Pasivní podporovatelé

Lidé z velkoměst, spíše ženy

20%

Odmítači

Muži, lidé bez maturity,
lidé v důchodu, lidé
závislí na důchodu/mzdě,
lidé bez dětí

NA ZÁVĚŤ SE SPOLEHNE POLOVINA LIDÍ NAD 50 LET

Neplánuji sepsat | 53

Mám sepsanou závěť | 7

Plánuji ji sepsat v příštích 5 letech | 19

Plánuji ji sepsat za více než 5 let | 21

Máte Vy osobně sepsanou závěť?
Všichni respondenti, n=507 [údaje v %]

Pouze minimum z nich má ale závěť již sepsanou, častěji tak učinili lidé, kteří se obávají sporů ohledně jejich majetku. Pětina plánuje závěť sepsat v následujících 5 letech (častěji lidé starší 65 let), pětina ještě později.

Výhodou závěti je, že jasně definuje rozdělení majetku a předchází tak případným dohadům mezi pozůstalými.

„Dopředu je rozdělen majetek dle přání zemřelého, nikdo se nemůže o nic hádat.“

Nevýhody někteří spatřují v možnosti závěť napadnout či zneužít, v nespravedlivém rozdělení majetku a sporech mezi nespokojenými pozůstalými.

„Vždy se bude cítit někdo ukřivděný.“

Polovina dotázaných závěť sepsat vůbec nezamýšlí, častěji lidé, kteří si nepřipouštějí spory o dědictví v případě jejich úmrtí. Odpůrci závěti jsou častěji rovněž lidé, kteří obecně odmítají podporu charitativních organizací.

unicef

OSTATNÍ ČASTO O VYPOŘÁDÁNÍ JEŠTĚ NEPŘEMÝŠLELI

Typicky proto, že je na to ještě brzo nebo si takovou nepříjemnou věc nechťejí zatím připouštět. Častěji to tak mají lidé ve věku 50-55 let a také ti, kteří nemají žádné děti. Třetina z těch, kteří nebudou sepsovat závěť, pak **nechá vypořádání věcí na dědicích**, čtvrtina **majetek na někoho převede ještě za života**.

Nechám to na notáři
a dědicích, aby se
dohodli sami | 34

Nevím, ještě jsem o tom
nepřemýšlel/a | 36

Majetek na
někoho převedu
ještě za života | 29

Jak plánujete vypořádat svůj majetek a závazky po svém odchodu ze života?
Respondenti, kteří neplánují sepsat závěť, n=267 [údaje v %]

Je to předčasné, udělám to později

39

Je mi toto téma nepříjemné,
nechci myslet na tyto věci

26

Je mi jedno, jak to pak bude,
to si musejí vyřešit dědicové

21

Jiný důvod

14

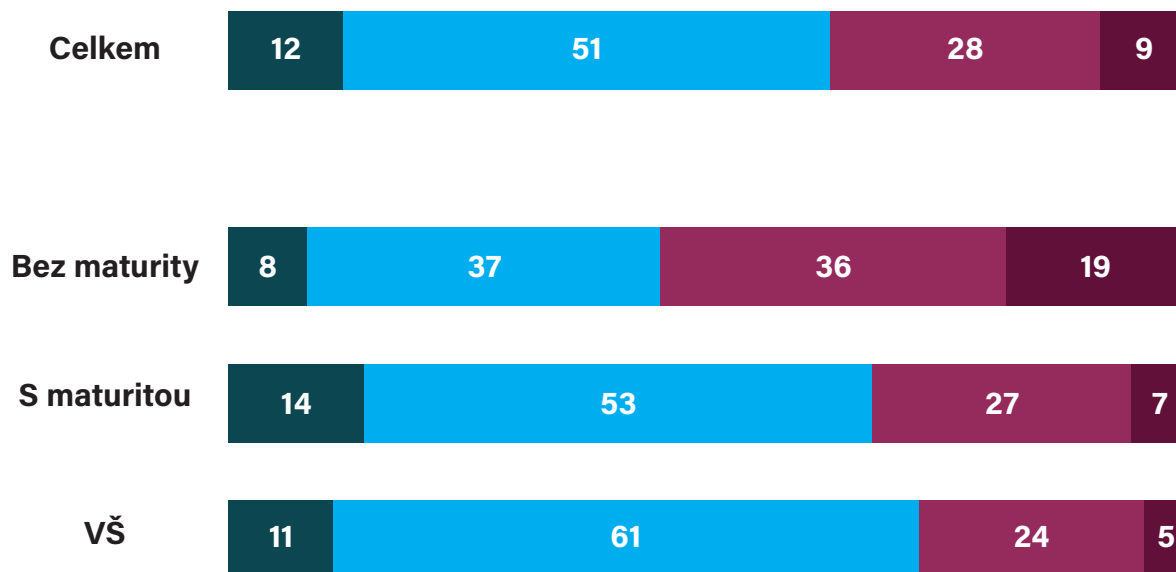

unicef

Proč jste o vypořádání věcí po smrti ještě nepřemýšlel/a?
Respondenti, kteří neplánují sepsat závěť a ještě nepřemýšleli o vypořádání majetku, n=97 [údaje v %]

ZÁKONITOSTI DĚDICKÉHO ŘÍZENÍ LIDÉ Z GENERACE 50+ DETAILNĚ NEZNAJÍ

Do jaké míry byste řekl/a, že jste obeznámen/a se skutečnostmi typu: jak funguje zákonná dědická posloupnost, jaké jsou dědické skupiny, kdo se bude starat o Váš majetek po dobu dědického řízení apod.?
Všichni respondenti, n=507 [údaje v %]

Pouze každý osmý dotázaný deklaruje velmi dobrou znalost těchto skutečností. Polovina disponuje spíše průměrnými informacemi.

Tito lidé tak nemusí vědět, že pokud zemřou bez závěti či příbuzných, jejich majetek propadne státu. Jsou to častěji lidé s nižším vzděláním (bez maturity), kteří nemají o této problematice dostatek informací, a právě oni častěji nemají žádné děti.

Vyšší znalost dědického řízení prokazují lidé, kteří mají sepsanou závěť nebo ji plánují sepsat v brzké době (následujících 5 letech). Naopak lidé, kteří o závěti uvažují až za delší dobu nebo vůbec, nemívají dostatek informací.

U DRUHÝCH DAROVÁNÍ ZE ZÁVĚTI LIDÉ NAD 50 LET CHÁPOU

Předně je to věc každého, jak se svým majetkem naloží. A pokud nastanou určité situace (žádný dědic, dostatek majetku, špatné vztahy v rodině), odkaz darem je považován za jejich vhodné řešení.

Muži častěji než ženy **nemají** na toto téma **žádný názor**. Rovněž více preferují odkázání majetku rodinným příslušníkům.

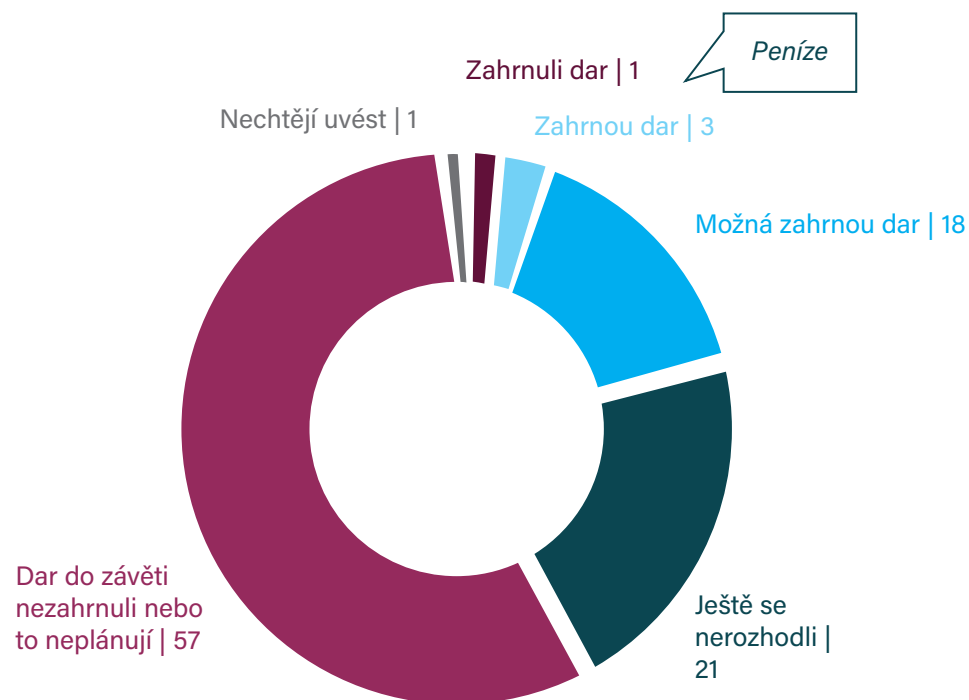

Lidé, kteří mají děti, častěji uvádějí, že problematika darování se jich **netýká**.

Příspěvatelé do charitativních organizací dle očekávání častěji považují odkaz darem za **dobrý nápad**. **Odmítači** jej naopak častěji označují za **nesmysl**.

SAMI ALE DAROVÁNÍ NEPLÁNUJÍ

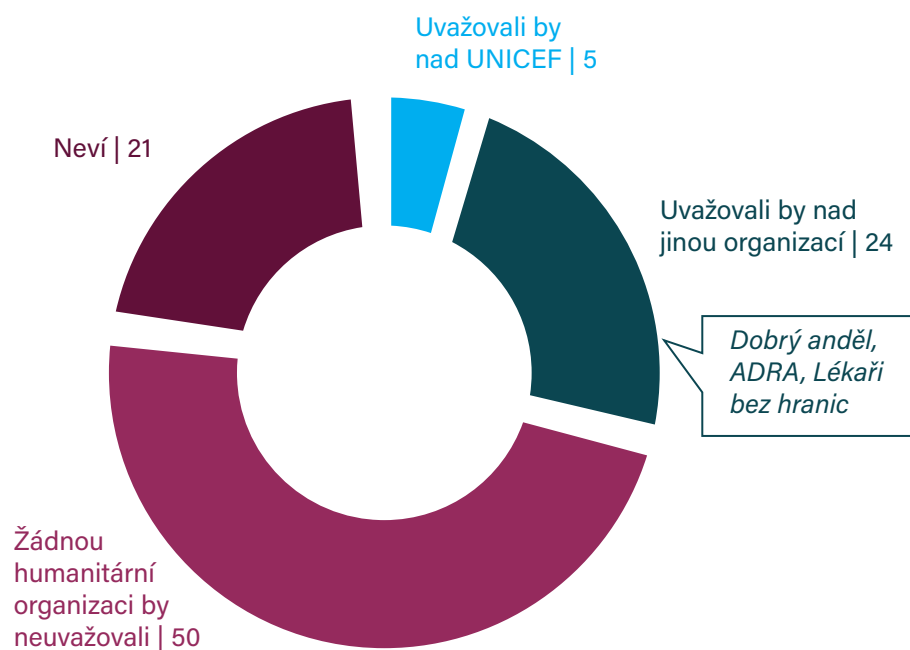
Více než polovina lidí z generace nad 50 let, kteří sepsali nebo plánují sepsat závěť, je pevně rozhodnuta, že **dar na dobročinné účely součástí této závěti nebude**. 4 z 10 se ještě rozmýšlejí, častěji tzv. „příspěvatelé“.

*Roli zde pravděpodobně sehrávají **vztahy v rodině** - většina dotázaných má hezké vztahy se svými příbuznými a myslí v dědictví tedy primárně na ně.*

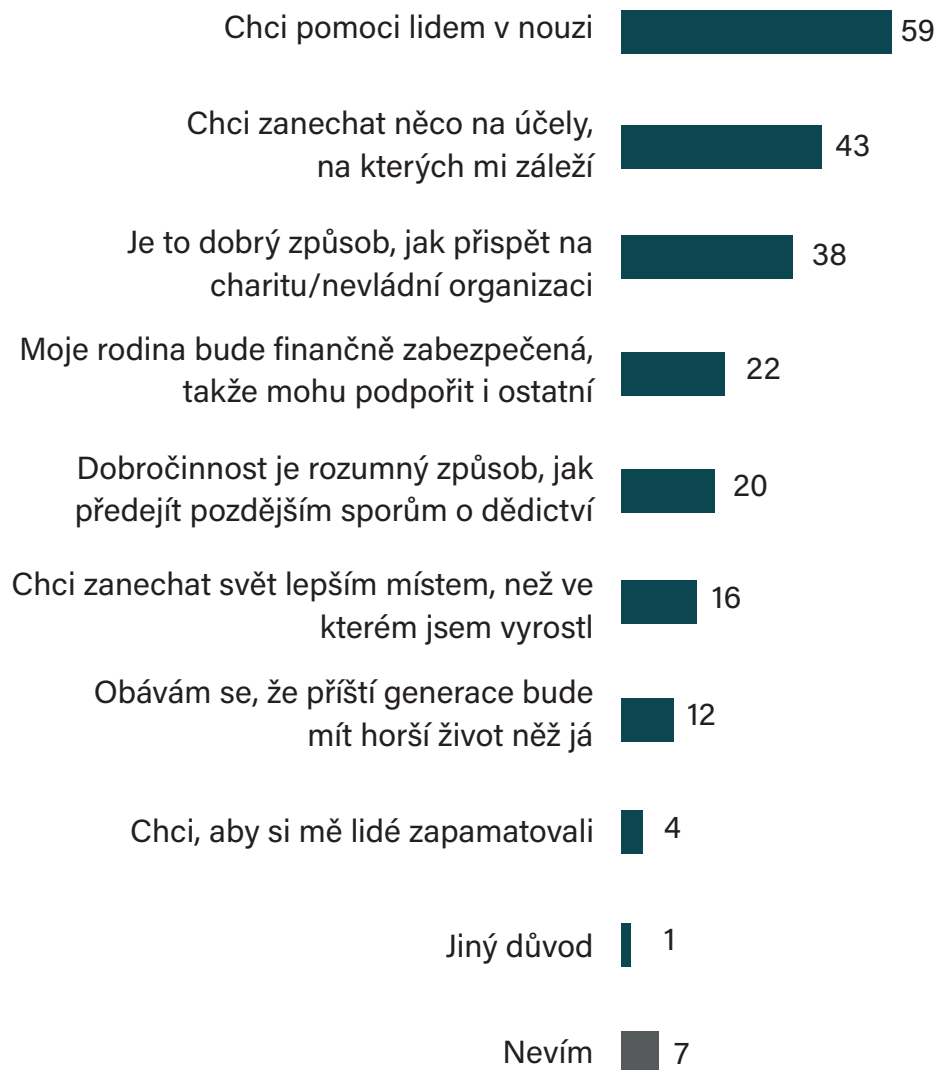
*Zároveň se někteří senioři **nemusí cítit „dost bohatí“** na to, aby majetek věnovali ještě na charitu. Lidé, kteří mají pocit, že mají malé úspory, častěji s darováním na dobročinné účely nesouhlasí.*

VÍCE NEŽ ČTVRTINA ZVAŽUJE CHARITATIVNÍ DAR ZE ZÁVĚTI

Obecně je **podpora humanitárních organizací v závěti nízká** – jen přibližně čtvrtina těch, kteří mají či budou mít závěť, v ní možná zohlední nějakou takovou organizaci.

Uvažoval/a byste o zanechání daru ve Vaší závěti pro mezinárodní humanitární, organizaci UNICEF?
Respondenti, kteří sepsali závěť nebo to plánují udělat, n=240 [údaje v %]

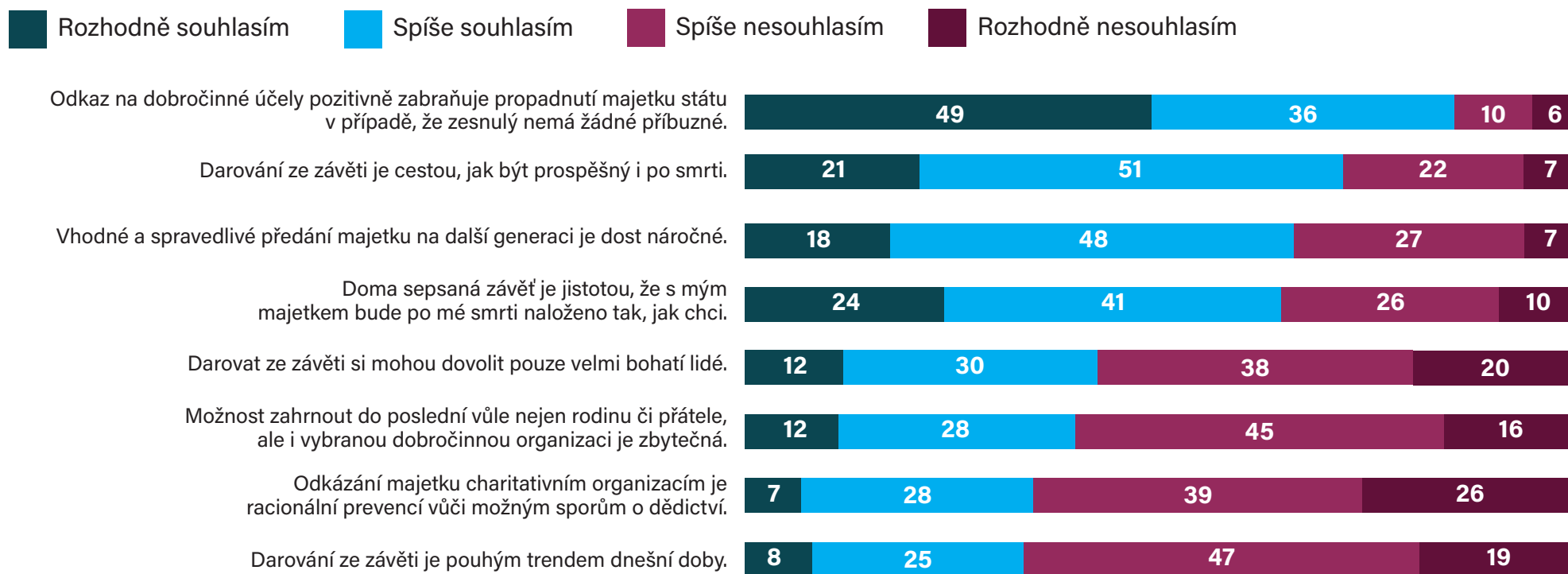

Proč byste zanechal/a dar ve Vaší závěti charitativní organizaci?
Respondenti, kteří by uvažovali o zanechání daru v závěti pro mezinárodní humanitární, organizaci n=69 [údaje v %]

DAROVÁNÍ JE ŘEŠENÍM PRO LIDI BEZ PŘÍBUZNÝCH

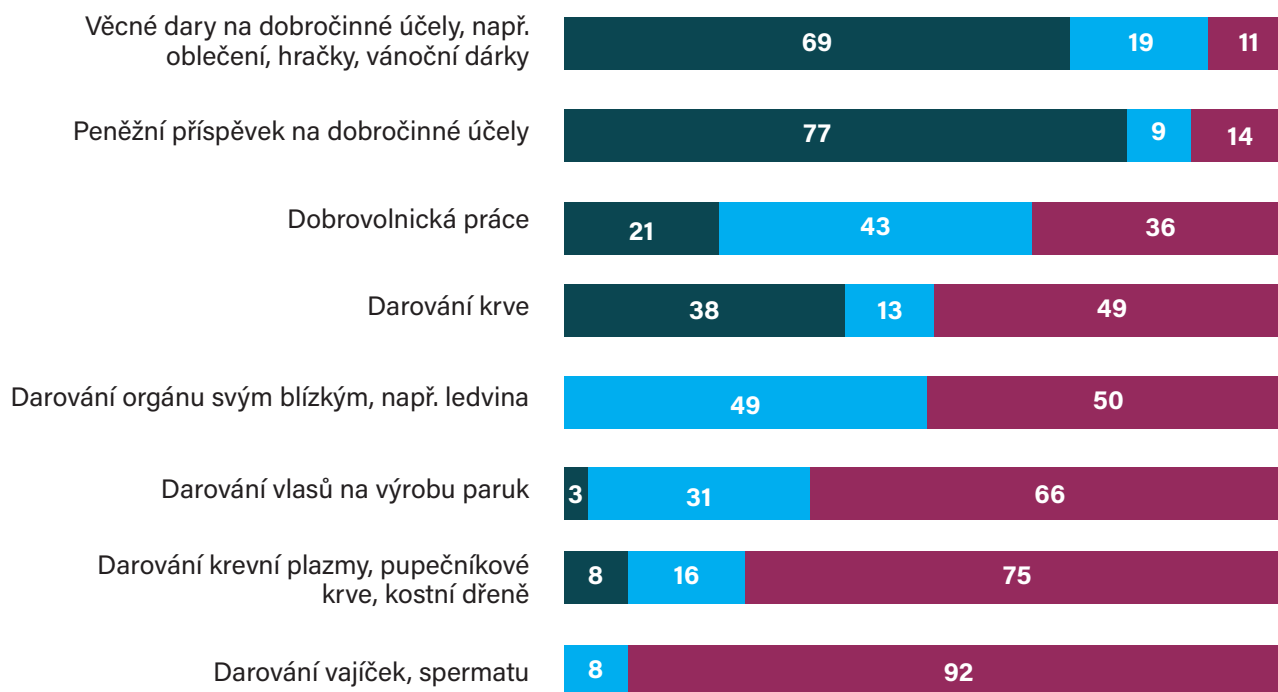
... jejichž majetek tak nepropadne státu. Častěji si to myslí lidé z generace 50+ s VŠ vzděláním, kteří se lépe orientují v právních věcech a zřejmě tedy častěji vědí, že při absenci příbuzných skončí majetek zemřelého ve státním rozpočtu. ¾ dotázaných se také shodují, že **odkázáním věcí na dobročinné účely se člověk stává prospěšným i po smrti**. Častěji tento názor zastávají opět lidé s VŠ, ale také lidé bez dětí a ti, kteří nemají moc dobré vztahy s příbuznými.

Obecně je **darování ze závěti pozitivněji vnímáno respondenty, kteří (alespoň pasivně) podporují charitativní organizace**.

NEJČASTĚJŠÍ JSOU PŘÍSPĚVKY NA DOBROČINNÉ ÚČELY

■ Již jsem se někdy zapojil/a ■ Ještě jsem se nezapojil/a, ale neodmítám to ■ Ještě jsem se nezapojil/a ani o tom neuvažuji

A to ať už věcné, nebo peněžní. Více než polovina dotázaných se už do takového druhu dárcovství zapojila, **zejména ženy a lidé s VŠ vzděláním**. Muži a lidé bez maturity o takových příspěvcích častěji vůbec neuvažují.

Darování „z vlastního těla“ je méně populární, častěji jej odmítají ženy (s výjimkou darování vlasů).

Dle očekávání - vzhledem k věku cílové skupiny - je **nejméně uvažované darování vajíček či spermatu**, opět silněji u žen.

Neochota zapojit se do darování uvedených položek stoupá společně s věkem.

PARAMETRY VÝZKUMU

Cíl výzkumu

- Zjistit, jak lidé přistupují k otázce vypořádání majetku a jak se staví k sepsání závěti
- Zjistit názory na darování ze závěti
- Zmapovat obecné postoje a zapojení lidí do charitativních a dobročinných aktivit

Cílová skupina

- Lidé starší 50 let

Detaily terénního šetření

- Metodika: CAWI dotazování
- Počet realizovaných rozhovorů: 507
- Termín sběru dat: 5. 6. - 10. 6. 2019
- Výběr: kvótní
- Data: nevážená

unicef

POHLAVÍ

Muž 49

Žena 51

VĚK

50-55 let 26

56-60 let 23

61-65 let 22

66 a více let 29

VZDĚLÁNÍ

Bez maturity 27

Maturita 42

VŠ 29

Nechci uvést 1

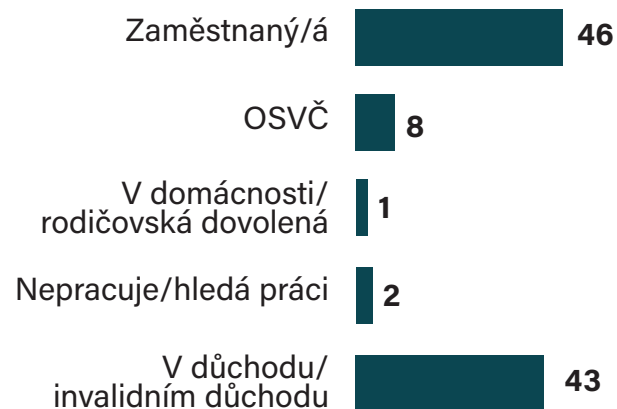
Všichni respondenti, n=507 [údaje v %]

STRUKTURA ZKOUMANÉHO VZORKU

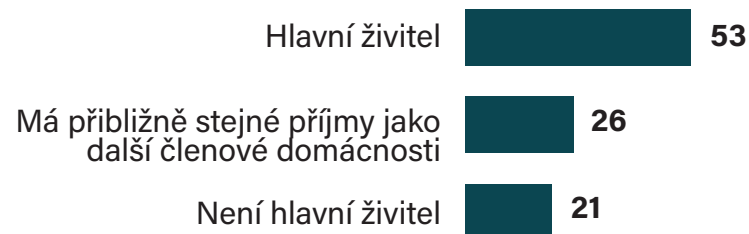
RODINNÝ STAV

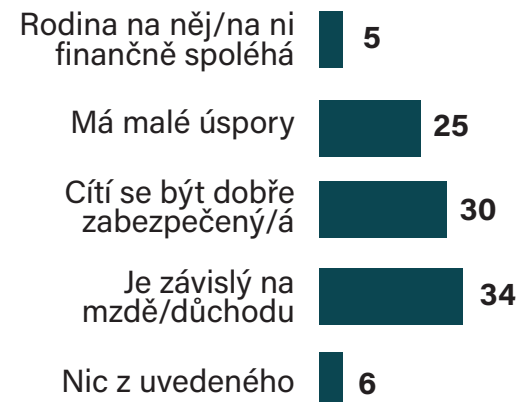
ZAMĚSTNANECKÝ STAV

ŽIVITEL

FINANČNÍ STAV

KONTAKT

UNICEF ČR
Rytířská 539/31
110 00 Praha 1

Tel.: 257 320 244
Email: unicef@unicef.cz

www.unicef.cz
www.jaknapsatzavet.cz

Náklady na tento projekt byly pokryty z dotace LIF.